

Napjaink égető problémája: Mit tehetünk az élelmiszerpazarlás ellen?

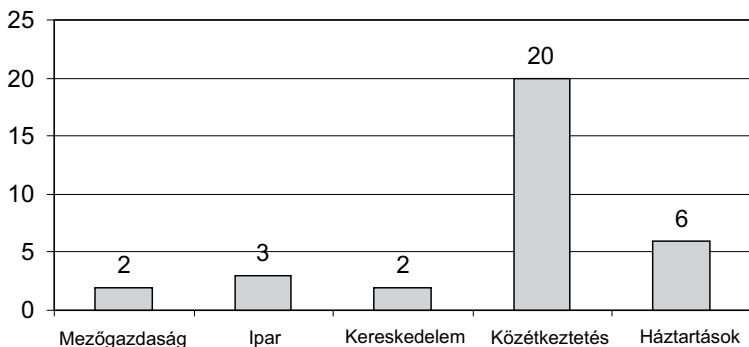
Az utóbbi időben az Európai Unióban – átfogó és tagállami szinten is – számos kezdeményezés (projekt) indult az élelmiszerpazarlás visszaszorítására, illetve a még emberi fogyasztásra alkalmas, ún. „Class II” minőségű élelmiszerek adományozás útján vagy egyéb módon történő hasznosítására.

2017-ben és 2018 elején Brüsszelben üléseztek az Európai Unió élelmiszer veszteséggel és pazarlással foglalkozó platformjának munkacsoportjai, ahol többek között magyar felszólalás is elhangzott (Kasza Gyula projektmenedzser, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, NÉBIH).

Az Európai Unióban rendkívül sok – egyes becslések szerint évente mintegy 88 millió tonna – élelmiszer megy veszendőbe, ami kb. 143 millió euró veszteséget jelent. Azonban ez nem csupán etikai és gazdasági kérdés, mert az élelmiszerhulladékok növekvő mennyisége károsítja a természetet, valamint a korlátozottan rendelkezésre álló erőforrásokat is. A teljes élelmiszerlánc minden szereplője felelős a pazarlás megelőzéséért és a képződő hulladék mennyiségének csökkentéséért.

Vytenis Andriukaitis, az egészségügyért és az élelmiszerbiztonságért felelős EU biztos szerint például Finnországban – ahol évente 4-500 ezer tonna élelmiszerhulladék képződik – a következők szerint oszlik meg a felelősség az élelmiszerlánc egyes szakaszai között:

Hulladékképződés az élelmiszerlánc egyes szakaszaiban, az összes élelmiszer %-ában

Az ülésen szó esett többek között az ágazatközi együttműködés lehetőségeiről az élelmiszerhulladékok megelőzése és az élelmiszerbizton-

ság javítása érdekében, továbbá a körforgásos gazdaság és az élelmiszerpazarlás kapcsolatáról, az élelmiszerhulladékok mennyiségének méréséről, az élelmiszerpazarlás megelőzésére és csökkentésére irányuló stratégiák költségeiről és hatékonyságáról, valamint a lejáratú idők jelölésével kapcsolatos kutatásról és a FAO új oktatási pilot programjáról is.

A legtöbb kezdeményezés a törvényhozás átalakítására irányul. Különösen sok javaslatot dolgoznak ki az élelmiszerjelölés korszerűsítésére: küzdeni kell a helytelen jelölések ellen, de például a fagyasztott termékek estében nem lehet szó átcímkezésről, mert ezt a minőségi követelmények lehetetlenné teszik. Ez a tény felhívja a figyelmet a tárolási hőmérséklet kontrolljára is. A jótékonysági szervezetek számára átadott élelmiszereknek alapvetően helyes feliratozással kell rendelkezniük. A helytelenül jelölt élelmiszerek átcímkezése bár jogilag engedélyezett, de a magas költségek miatt kevesen élnek ezzel a lehetőséggel.

A jogi szabályozás mellett más oldalról is előfordulnak újszerű megközelítések. Mivel a II. osztályú termékek értékesítési lehetőségei meglehetősen korlátozottak, a mezőgazdaságban sokszor emiatt képződnek hulladékok, különösen a zöldség- és gyümölcsfélék forgalmazására vonatkozó szigorú előírások miatt. Tisztázásra szorulnak az adományozás szabályai is: a segítségnyújtó szervezeteknek például joguk van a donor által felkínált, nem megfelelő élelmiszerek visszautasítására. Egyes tagországokban léteznek ugyan adományozási irányelvek, de ezeket nem mindig tartják be.

A finn kormány arra törekszik, hogy a fentiekben már említett, hatalmas veszteséget 2030-ig megfelezzék (Lex Food Waste projekt). 2016 május óta dolgoznak a jogi szabályozás korszerűsítésén és annak felderítésén, hogy valóban a törvénykezés hiányosságai és a bürokrácia okozza-e a magas arányt.

A javasolt törvényi változások elsősorban a jelölés és a tárolási hőmérséklet szabályozására irányulnak.

Az élelmiszer adományozásra vonatkozó EU irányelvek céljai:

- Az adományozók (donorok) és a fogadó szervezetek igényeinek egyeztetése az EU jogszabályok adta kereteken belül.
- A felesleges élelmiszerek újraelosztására vonatkozó Uniós előírások egységes értelmezésének biztosítása a tagállamok között.

A 2020-ig terjedő projekt céljai:

- A tagállamok vonatkozó jogi előírásainak és politikájának feltérképezése.
- Állandó elemzés mellett információgyűjtés és átfogó tájékoztatás biztosítása az egyes tagállamokban az élelmiszerek újraelosztására vonatkozó jogi szabályozásról, operatív lehetőségekről és a politikai keretéről.
- Az élelmiszerek adományozásáról szóló EU irányelvek ismertetésének elősegítése, illetve az érdekelt felek közötti párbeszéd ösztönzése.
- Az EU irányelvek hatékonyságának és hozzáadott értékének fokozása az érdekeltek visszajelzései alapján.

Példák a fogyasztói szervezetek akcióira

- Spanyolország: „No tires la comida!” („Ne dobjal ki élelmiszert!” akció).
- Portugália: az iskolai tanulók ösztönzése a visszamaradt, főlősleges élelmiszerek hasznosításával kapcsolatos családi receptek és egyéb ötletek gyűjtésére.
- Dánia: országos kampány az élelmiszerhulladékok mennyiségének csökkentésére és a főlősleges élelmiszerek fogyasztók által történő hasznosítására.
- Franciaország: a szavatossági idő lejáráshoz közeli élelmiszerek mikrobiológiai minőségvizsgálata (pl. a tejtermékek esetében a lejáratú időket túl röviden állapítják meg).

A fogyasztói szervezetek tevékenysége egyrészt a lakosság tudatosságának növelésére és az emberek magatartásának befolyásolására, másrészt az élelmiszerjelölések – elsősorban a 'use by' időpontok – helyes értelmezésére irányulnak.

És mi a helyzet nálunk?

Magyarországon évente kb. 1,8 millió tonna élelmiszerhulladék keletkezik. Ennek jelentős hányada – körülbelül egyharmada – a háztartásokban termelődik. A legfrissebb adatok alapján ez megközelítőleg 68 kg élelmiszerhulladékot je-

lent fejenként és éves szinten, ami az élelmiszervásárlásunk 10-11%-át teszi ki. A nyugati tagállamok magasabb vásárlóerejének köszönhetően a becslült EU-s átlag ennél jóval magasabb, mintegy 92 kg/fő.

Fontos azonban elkülöníteni egymástól a nem elkerülhető (pl. tojáshéj, csontok), a potenciálisan elkerülhető (pl. almahéj, csirkebőr, kenyérhéj) és az elkerülhető élelmiszerhulladékokat (tárolási problémák miatt megromlott, vagy feleslegesen megvásárolt élelmiszerek). Az utóbbi a teljes élelmiszerhulladék mennyiségének 48-49%-át teszi ki. Tehát egy főre vetítve évente mintegy 33 kg olyan élelmiszerhulladék keletkezik, ami tudatos fogyasztói magatartás esetén elkerülhető lenne. A háztartásokban keletkező élelmiszerhulladék nagy része, 63%-a kommunális hulladékként végzi, amely környezetünk szempontjából a legkedvezőtlenebb hulladékkezelési megoldás.

Olyan problémával állunk szemben, amelynek megoldásához kivételesen nem több pénzre, hanem mindössze több figyelemre lenne szükség. A NÉBIH feladata, hogy tudatosítsa a vásárlókban, hogyan tehetnek többet a környezetükért a tudatos és biztonságos élelmiszervásárlás, tárolás és kezelés segítségével.

A NÉBIH az elmúlt évben számos kormányzati és civil szervezettel működött együtt a probléma optimális kezelése érdekében. Fontos, hogy az élelmiszeripar, a kereskedelem, a kutatóintézetek és az egyetemek képviselői egyaránt szerepet vállaljanak a munkában. A fogyasztóknak szóló „Maradék nélkül” program az Európai Unió LIFE támogatási eszközének felhasználásával 2016 őszén indult. E programban a felnőtt lakosság mellett kiemelt szerep jut a gyerekeknek, mert a nemzetközi tapasztalatok alapján azok a kampányok lehetnek igazán sikeresek hosszú távon, amelyek a jövő fogyasztóit is megszólítják. Mindezek alapján reális célkitűzés, hogy 8-10%-kal csökkenjen a kidobott élelmiszerek mennyisége. Ez pénzben kifejezve hozzávetőlegesen 9 milliárd forint megtakarítást jelentene a háztartásoknak. Szeretnénk, ha a „Mennyiség helyett minőség!” elvet követve minél többen magasabb minőségű, biztonságos hazai élelmiszereket vásárolnának az így megtakarított pénzből.

2017-ben a magyar kormány döntött a projekt állami költségvetésből finanszírozott kiterjeszté-

séről az iskolákban, az élelmiszerpazarlás visszaszorítása érdekében. Gyerekek számára készült a „Maradék nélkül” című ismeretterjesztő kiadvány, illetve tananyag. A projekt elemei:

Fogyasztói kampány: kutatás, tudatosság, magatartás, példamutató gyakorlatok.

Iskolai program: oktatás, együttműködés, verseny, táborozás.

Jó gyakorlatok: ipar, kiskereskedelem, közétkeztetés, közösségek.

Hálózatépítés: nemzetközi szinten is, NGOs (civil szervezetek), adatmegosztás és kommunikáció.

A projekt módszerei:

- Reális célkitűzés, megfelelő tervezés.
- Gyors válaszadás a legégetőbb problémákra.

- A médiával való együttműködés keretében hatékony információszolgáltatás.
- A tevékenységek megosztása a stratégiai partnerekkel.
- Szigorú ragaszkodás a tényekhez, hiteles kutatások.

Jövőbeli célok

- Nemzetközi együttműködés: a tapasztalatok átvétele és közös akciók.
- A fenti projektelemek népszerűsítése más országokban.
- Az emberek tudatossági szintjének állandó emelése, hosszútávú iskolai programok indítása.

Összeállította: *Várkonyi Gábor*

NÉBIH Kerekasztal: Élelmiszerhulladékok csökkentése

A NÉBIH Kerekasztal 2018. március 6-án ülést tartott az „Élelmiszerhulladékok csökkentése az élelmiszerfeldolgozásban és élelmiszerkereskedelemben” tárgykörében.

A megbeszélés legfontosabb tartalmi elemei a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Követni kell a hulladékhierarchia lépcsőfokait (megelőzés, adományozás rászorulóknak, állati takarmányozás, bio-üzemanyag felhasználás és komposztálás, deponálás).
2. Nem szabad, hogy az élelmiszerhulladékok visszaszorítására tett erőfeszítések az élelmiszerlánc-biztonsági kockázatokat növeljék.
3. Kevés a megbízható adat. Egységes adatgyűjtési módszertan kialakítására van szükség az élelmiszerhulladékok mennyiségére és összetételére vonatkozóan. Ezen dolgozik az FM, az AKI és a KSH is.
4. Az Európai Unióban pozitív és negatív ösztönzők alkalmazására is van példa. Magyarországon az előbbi jellemző, és az ágazati szereplők is ezt tartják helyesnek.
5. A feldolgozásban a termelő tevékenység során igyekeznek minden élelmiszerrészt felhasználni, számos gazdasági hatékonyságot növelő intézkedés egyben azt a célt is szolgálja, hogy megelőzzék a hulladékok, melléktermékek keletkezését.
6. A korlátlan minőségmegőrzési idővel rendelkező termékekre vonatkozó szabályozás európai uniós szintű. Azt a hírt, hogy ezt eset-

leg további termékekre is kiterjesztik, kritika fogadta, hiszen a minőségmegőrzési idő azt sugallja, hogy valóban megőrzi a minőségét a termék és nem csak a fogyaszthatóságát. Nincs olyan csomagolóanyag például, ami a végtelenségig kitartana, és a gyártóknak sem feltétlenül kedvező, ha végtelenségig tartó kötelezettséget kellene vállalniuk.

7. Az élelmiszeripari termékek minőségmegőrzési idő utáni felhasználásának meghatározására nemzeti döntés szükséges. Más európai tagállamokban a magyarországinál engedékenyebb a hozzáállás a lejárt minőségmegőrzési idejű, ám biztonságos élelmiszerek kiskereskedelmi forgalmazása és karitatív átadása tekintetében. Nálunk azonban sajnálatos tapasztalatok intenek a fokozottabb óvatosságra: a meghamisított lejárati idejű termékek kiszűrése a piacról mindenki közös érdeke volt, és a visszaélések kockázatát a jövőben is kerülni kell.
8. Elhangzott, hogy a lejárt minőségmegőrzési idővel rendelkező termékek esetében leginkább az adományozás biztosíthatna szabályozott környezetet a kifutásra, de garantálni kell, hogy ezek a termékek ne kerülhessenek újra közforgalomba.
9. Egyes gyártók számára elfogadható lenne, hogy termékeiket a minőségmegőrzési idő lejáta után karitatív célra felhasználják, ugyanakkor tekintettel kell lenni arra, hogy

- más márkák ezt az imázsuk miatt nem szívesen vállalnák fel. Kereskedelmi oldalon a sajátmárkás termékek körében viszont lehet ennek realitása.
10. Óvatosan kell azonban megközelíteni a minőségmegőrzési idővel rendelkező élelmiszerek adományozását, amíg a fogyasztói képzés megfelelő szintje hiányzik, ráadásul az etikai szempontok sem hagyhatók figyelmen kívül. Az élelmiszerhulladékokkal kapcsolatos képzésre számos hazai példa van (pl. a Magyar Élelmiszerbank Egyesület ilyen irányú tevékenysége vagy a „Maradék nélkül” program). Azonban a hatékonysághoz szükséges pénzügyi erőforrás és a kellő mértékű médiafigyelem hiányzik, valamint hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a társadalom befogadja a szakmai háttérinformációkat (vagyis azt, hogy sem a vállalkozások, sem a karitatív szervezetek, sem pedig az állam nem teszi ki a rászorulókat élelmiszerbiztonsági kockázatnak).
11. A gyártó által biztosított hosszabb minőségmegőrzési idő segítheti a további polcon maradáshoz. Azonban ez nem minden esetben jelent egyértelműen kevesebb maradékot, például nem feltétlenül lényegi előrelépés, ha egy eleve több éves lejáratú idővel rendelkező termék esetében fél évvel meghosszabbítják a lejáratú időt. Ráadásul a felelős gyártók sokszor úgy gondolják, hogy a fogyasztói reklamációk elkerülése végett fel kell készülniük arra is, hogy a lánc utolsó szereplőinél megszakad a hűtési lánc, és sokan ezért is az indokoltnál rövidebb lejáratú időt határoznak meg. A kistermelői és kézműves termékek előállítói esetében pedig sokszor a lehetőség sincs meg, hogy kísérletekkel optimális lejáratú időt határozzanak meg a termékek számára. Részükre a NÉBIH felajánlotta, hogy évente bizonyos számú termék esetén lefolytatja a szükséges tárolási kísérleteket, hogy ezzel segítse az ágazat legkisebb szereplőit. A felajánlás technikai kereteit, lehetőségeit a NÉBIH a következő hetekben megvizsgálja.
12. Elhangzott, hogy az élelmiszer-előállító vállalkozásoknak a termékeikhez beszállított alapanyagok minőségmegőrzési idejéhez kell alkalmazkodniuk, kialakítva a saját termékeiknek a minőségmegőrzési idejét, amely emiatt is lehet rövid. Ugyanakkor jogszabály
- nem írja elő, hogy a legrövidebb lejáratú alkotó alapján kell meghatározni a késztermék lejáratú idejét.
13. Felmerült az a probléma, hogy az előállítói oldal számára kihívást jelent egyes nyersanyagok vagy adalékanyagok túl nagy kiszérelésben való elérhetősége. A beszállított tétel mérete miatt sok esetben előfordul, hogy nem sikerül felhasználni azokat a minőségmegőrzési idő lejártáig. Ehhez kapcsolódó vélemény, hogy a lejárt minőségmegőrzési idővel rendelkező anyagok felülvizsgálata és – megfelelő esetén – engedélyezésük további felhasználásra nem jelentene nagyobb kockázatot a mindennapi termelésnél, amit be lehet építeni akár egy vállalat HACCP rendszerébe. A Kerekasztal résztvevői megoldást kerestek a probléma feloldására. A beszélgetés során felmerült lehetséges megoldások:
- Élelmiszer-előállító vállalkozások összefogása, az alapanyag közös megrendelése. Aggály: a konkurens vállalkozásoknak nem érdekük közösen megrendelni az alapanyagokat, vagy akárcsak megosztani a receptúrát (pl. pontos összetevő típus vagy származási hely).
  - Dokumentált vizsgálatokkal történő meggyőződés arról, hogy a lejárt minőségmegőrzési idővel rendelkező termék élelmiszerbiztonsági szempontból kifogástalan. Aggály: a szükséges vizsgálatok számossága és költsége túl nagy és még így is sok a bizonytalanság, pl. kinyílhat egy kiskapu, amely a M.E.G.A. Trade botrányhoz hasonló esetet eredményezne, s ezt mindenképpen el kell kerülni. Ráadásul a jelenlegi jogi álláspont az, hogy az alapanyaggyártó felelősége, hogy a minőségmegőrzési idő meghosszabbításáról rendelkezzen, nem a lánc többi szereplőjéé.
  - A beszállító meggyőzése, hogy mégis értékesítsen kisebb kiszérelést. Aggály: ezt jelenleg is megkísérlik a hazai vállalkozások, de sokszor eredménytelenül.
14. Egyes tapasztalatok szerint a kereskedőnek nincs lehetősége a zöldség-gyümölcs áru alsóbb osztályba sorolására, ha az már nem teljesen friss. A NÉBIH álláspontja szerint indokolt esetben bármikor van erre módja, ahogyan a leárazásra is. Az egyeztetések folytatódnak a Kerekasztalt követően ebben a kérdésben.

15. Gondot jelent a fogyasztók által szezonálisnak gondolt, ám tulajdonképpen korlátlan minőségmegőrzési idejű termék forgalmazhatósága. Példaként a rozé bor került említésre, amelynek előző évi évjárátát jelen szabályozás szerint nem lehet olyan mértékű árszökkentéssel ellátni, amely megfelelné a fogyasztók elvárásainak, tekintve, hogy az már beszerzési ár alatti értékesítésnek minősülne.
16. A kereskedelmi vállalkozások jelentős problémaként azonosították, hogy a vásárlók kiválogatják a távolabbi lejáratú idővel rendelkező termékeket, a korábbi időpontban lejárt termékek pedig a polcon maradnak. Ebből kifolyólag szorgalmazták a fogyasztói szemléletformálás előtérbe kerülését.
17. Felmerült annak igénye, hogy új, közérthető dátumjelölések alkalmazása kerüljön bevezetésre. Erre példa, hogy kétféle lejáratú idő is kerülhetne a termékre: az első a forgalomban tartás határideje, a másik pedig a fogyaszthatósági idő. Ezeket azonban széleskörű, részletes egyeztetések előzzék meg, ügyelve arra, hogy a fogyasztót ne zavarja össze a túl sok, különböző elnevezés és időpont.
18. A fogyasztói szemléletformálásnak arra is ki kell terjedni, hogy az otthonukban lejárt minőségmegőrzési idővel rendelkező termékeknek adjanak egy esélyt. Ehhez kapcsolódó javaslat volt, hogy a gyártás időpontja is kerüljön közérthetően, elkülöníthetően feltüntetésre annak érdekében, hogy a fogyasztót segítsék a döntésben. Ezzel kapcsolatban felmerült, hogy ellentmondás van abban, hogy jelen szabályozás szerint a gyártónak, aki szaktudással rendelkezik és ismeri terméke háttérét, nem áll módjában felelősen dönteni a lejárt minőségmegőrzési idejű, ám ételminőségbiztonságilag megfelelő alapanyag további felhasználásáról, ugyanakkor a fogyasztót arra ösztönözzük, hogy szükséges információk hiányában is ítélje meg, fogyasztható-e még az otthonában a lejárt késztermék.
19. A TÉT Platform által végzett reprezentatív mintán végzett kutatás eredményei szerint a vásárlók először az összetételt nézik meg a csomagoláson, s csak ezt követően a lejáratú időt, ugyanakkor jelentős többségük utóbbi alapján mérlegeli az ételminőségbiztonsági kockázatok elkerülésének lehetőségét. Közel

- 40% alaposan megvizsgálja az otthonában lejárta ételminőségét, s ha jónak tűnik, elfogyasztja. A NÉBIH által végzett reprezentatív mintán végzett kutatás eredményei szerint a fogyasztók 38%-a tud csak különbséget tenni a fogyaszthatósági és a minőségmegőrzési idő között. Az Ételmiszerlánc-biztonsági Stratégia egyik legfontosabb eleme a fogyasztói tudatosság növelésére való törekvés, amelynek egyik legfontosabb célja a magyarországi ételminőségbiztonsági helyzet javítása és a tudatos, fenntartható fogyasztói magatartás kialakítása. Fontos üzenet legyen a képzés során, hogy ne a mennyiség, inkább a minőség mellett döntsenek a fogyasztók a vásárlás elkerülése érdekében. A fogyasztók meggyőzésére alkalmas lehet az általuk kidobott ételminőség pénzben kifejezett értékének kommunikálása. A fogyasztói szemléletformálást érdemes a még nagyon fogékony, általános iskolás korú gyerekek körében elkezdni. E megfontolásból a NÉBIH 2018 márciusában indítja el iskolai programját.
20. Az összehangolt fogyasztói szemléletformálás mellett a kistermelők képzése is kiemelt fontosságú, tekintettel arra, hogy más szintű higiénit kell betartaniuk, valamint közvetlen kapcsolatban állnak a fogyasztóval.

A Nemzeti Ételmiszerlánc-biztonsági Hivatal javaslatok, tervezett intézkedései:

- A tárolási kísérletek elvégzéséről szóló felajánlás technikai kereteit, lehetőségeit a NÉBIH a következő hetekben megvizsgálja.
- A NÉBIH elkészít egy útmutatót a zöldségek és gyümölcsök átminősítéséről, azaz alsóbb osztályba sorolásáról a kereskedelmi szektor számára.
- A NÉBIH egy felmérés keretében megvizsgálja a jelenleg alkalmazott dátumjelölésektől eltérő dátumok alkalmazásának lehetőségét (mint például a gyártás időpontjának feltüntetése vagy a polcon tartási idő megnevezés alkalmazása).
- A tisztességtelen piaci magatartáshoz kapcsolódó jogszabályi környezet felülvizsgálata.
- Az ételminőség-előállítókat és -feldolgozókat érintő, a beszállított tételek túl nagy kiszereléséből fakadóan keletkező ételminőség-hulladékok kérdésében a NÉBIH és az ÉFOSZ folytatni fogja az egyeztetést.

Sikeresen zajlott a 2018. évi Metrológiai Világnap

A Nemzetgazdasági Minisztérium, Budapest Főváros Kormányhivatala és a Magyar Mérésügyi Egyesület 1874 közös szervezésében megrendezésre került az idei Metrológiai Világnap. A Nemzetgazdasági Minisztérium Pénztártermében 2018. május 17-én rendezett szimpóziumot Lepsényi István gazdaságfejlesztésért és -szabályozásért felelős államtitkár nyitotta meg, aki beszédében kiemelte, hogy az ipari fejlődés motorja az innováció, az új technológiák alkalmazása, melynek természetes része a fejlődő metrológia, hiszen a növekedő ipar egyre pontosabb méréseket igényel.

1875. május 20-án évszázados előkészítés után Párizsban 17 állam – köztük az Osztrák-Magyar Monarchia – képviselői aláírták a Méteregyezményt, erről minden év május 20-án emlékezünk meg a Metrológiai Világnap keretében. A Méteregyezmény, a Nemzetközi Mértékegységrendszer az SI előfutáraként azóta is világszerte az egységes mérési rendszerek alapja. Ekkor jött létre a Nemzetközi Súly- és Mértékügyi Hivatal a BIPM, és megkezdődött a nemzetközi együttműködés a metrológia területén. Míg a tudományos metrológiában a BIPM-é a vezető szerep, a törvényes metrológia harmonizációja nemzetközi szinten az OIML, az 1955-ben létrehozott Nemzetközi Mérésügyi Szervezet hatáskörébe tartozik. A Metrológiai Világnap gazdája minden évben közösen a BIPM és az OIML, az ő adott témában kiadott felhívásukhoz csatlakoznak az országok és a nemzeti metrológiai intézetek, mely feladatokat hazánkban Budapest Főváros Kormányhivatala látja el, és amelyeknek egyik fő tevékenysége biztosítani az SI egységeiről a leszármaztatást a hazai laboratóriumok, ipari, és kereskedelmi felhasználók felé. De a témában ugyanígy érdekelték a mérésügyi hatósági tevékenységet végző kormányhivatalok, a kutatólaborok, a gyártók, az ipari méréseket végző szervezetek, a vizsgáló- és kalibráló laboratóriumok, valamint a terület szakmai irányítását végző minisztérium is.

A 2018. évi Metrológiai Világnap témája a Nemzetközi Mértékegységrendszer folyamatos fejlődése, tekintettel arra, hogy az idei évben várható, hogy a BIPM legfelsőbb döntéshozó testülete, az Általános Súly- és Mértékügyi Értekezlet elfogadja az SI eddigi legnagyobb mértékű felülvizsgálatának eredményeit és az új mértékegység definíciókat. A Méteregyezmény eredeti célja – a mérések világméretű egységesítése – napjainkban is ugyanolyan fontos, mint volt 1875-ben. A SI tervezett változásai hatalmas előrelépési lehetőséget biztosítanak a tudományos metrológiában, ugyanakkor megnyugtató, hogy az ipari és a törvényes metrológia tevékenység „haszonélvezői”, vagyis a mérési eredmények végfelhasználói, a vállalkozások, az állampolgárok számára ez a változás kevésbé lesz érezhető, hiszen a mérések megbízhatóságának növekedése mellett

az eddig megszokott mértékegységek neve és nagysága változatlan marad.

Az idei metrológiai világnapi szimpóziumon a metrológia és a mérésügy iránt érdeklődő, több mint 100 fős közönség színvonalas előadásokat halhatott a tudományos, az ipari és a törvényes metrológia témaköréből. A hallgatóság Budapest Főváros Kormányhivatala Metrológiai és Műszaki Felügyeleti Főosztályának munkatársai, Nagyné Szilágyi Zsófia főosztályvezető, Kálóczi László főosztályvezető-helyettes és Szűcs László osztályvezető bemutatásában betekintést nyerhetett az SI kialakulásába, fejlődésébe, a tömegmérés területén jelentkező kivívásokba, valamint az SI várható módosításának következményeibe is. A mérésügyi területet szakmailag irányító Nemzetgazdasági Minisztérium részéről dr. Nagy Ádám főosztályvezető és dr. Cseh Gábor főosztályvezető-helyettes az iparszabályozási feladatokról és a kormányhivatali mérésügyi hatósági szervezetrendszeréről tartott előadást. A Nemzeti Akkreditáló Hatóság főigazgató-helyettese Bodroghelyi Csaba az akkreditálás helyzetét és a mérésügyben betöltött szerepét ismertette, a Magyar Szabványügyi Testület részéről Szabó József főosztályvezető a szabványosítás és a mértékegységek kapcsolatát részletezte. Kiemelten említésre került a mérésekkel foglalkozó humán erőforrás fontossága, mintegy megalapozva a következő előadást, ahol dr. Drégelyi-Kiss Ágota az Óbudai Egyetem kutatási dékánhelyettese foglalta össze a metrológiai ismeretek felsőoktatási átadási lehetőségeit. A hallgatóság megtudhatta, hogy 2018. szeptemberében indul először, az országban egyedülállóként a Metrológus Szakmérnök/Szakember képzés az egyetemen. A rendezvény utolsó blokkjában Pertl Viktor elnök bemutatta a Magyar Mérésügyi Egyesület 1874 céljait, feladatait és működését, majd Csattos Zsolt a Petrolszolg Kft. vezető munkatársa tartott lendületes záró előadást „A hordótól a ppm-ig” címmel.

A szimpózium a szervezők reménye szerint hozzájárult ahhoz, hogy megismerhetők és tudatosíthatók legyenek a metrológia eredményei, a mindennapi életben betöltött szerepe és a nemzetközi kihívásokra adott válaszai.

Köszegi József

Új vagy megújított EOQ MNB tanúsítványt szerzett szakemberek aktuális jegyzéke

EOQ MNB TQM Menedzser

Gyenes Belian László TS Tech Hungary Kft. Százhalombatta

EOQ MNB Minőségirányítási Rendszer Vezető Tanácsadó

Becskeházi-Tar Judit Progresszivitás Kft. Besenyőd

EOQ MNB Minőségügyi Auditor

Drahovszky Zoltánné EQT Mémöki Tanácsadó Kft. Budapest

Tirk Ágnes B. Braun Avitum Hungary Zrt. Budapest

EOQ MNB Minőségügyi Rendszermenedzser

Dr. Boross Ferenc EOQ MNB Egyesület Budapest

Becskeházi-Tar Judit Progresszivitás Kft. Besenyőd

Eőry Dénes Visegrádi Ásványvíz Kft. Visegrád

Gyenes Belian László TS Tech Hungary Kft. Százhalombatta

Petőné Lázár Marianna B-A-Z Megyei Központi Kórház és EOK Mozgásszervi Rehabilitációs Központ Mezőkövesd Mezőkövesd

Suhajdáné Markó Lukrécia MÁV-START Zrt. Budapest

Tirk Ágnes B. Braun Avitum Hungary Zrt. Budapest

Tóthné Ráksi Anikó Mondí Békéscsaba Kft. Békéscsaba

Várkonyi Gábor EOQ MNB Egyesület Budapest

Dr. Vonnák Iván Péter Aerotechnika M&T Budapest Budapest

Zalay Miklós FŐTÁV Zrt. Budapest

EOQ MNB Folyamatmenedzser

Dr. Lenkovics Judit MÁV-HÉV Zrt. Budapest

Dr. Ozorák Zita MÁV-HÉV Zrt. Budapest

EOQ MNB Minőségirányítási Megbízott

Németh Piroska Budapest

EOQ MNB Minőségügyi Rendszermenedzser az Egészségügyben

Becskeházi-Tar Judit Progresszivitás Kft. Besenyőd

Tirk Ágnes B. Braun Avitum Hungary Zrt. Budapest

EOQ MNB Környezeti Auditor

Drahovszky Zoltánné EQT Mémöki Tanácsadó Kft. Budapest

EOQ MNB Információbiztonsági Rendszermenedzser

Dr. Boross Ferenc EOQ MNB Egyesület Budapest

EOQ MNB Zöldöves Statisztikus

Elek Anita ALAP INSPEKTOR Kft. Veszprém

Az EOQ MNB regisztrációval rendelkező minőségügyi szakemberek elérhetőségének aktuális adatai megtalálhatók <http://eoq.hu/regisztralt-szakemberek/> honlapon. Az EOQ MNB Egyesület aktuális tanfolyamai a <http://eoq.hu> nyitó lapján található meg.

A Magyar Minőség legutóbbi számainak tartalomjegyzéke

MAGYAR MINŐSÉG XXVII. évfolyam 3. szám 2018. március

Kergetjük a lehetetlent. A fenntartható fejlődés vad probléma, de szelídíteni lehet és érdemes! - Dr. Kerekes Sándor

Belső benchmarking a Knorr-Bremse csoportnál - Vincze Róbert és Szabó Péter

Folyamatmenedzsment trendek áttekintése - Yadav András Jainindra

MAGYAR MINŐSÉG XXVII. évfolyam 4. szám 2018. április

Új belépők lean szemléletű integrációja multinacionális környezetben - Ipacs Bogárka

Design for Six Sigma (DFSS) 2. rész - Heinold László

MAGYAR MINŐSÉG XXVII. évfolyam 5. szám 2018. május

Kaizen és/vagy digitalizáció - Fábian Ida

A vállalatvezetés paradigma váltása az új irányítási rendszereken keresztül - Strelicz Andrea

A megújult irányítási rendszerszabványok gyakorlati alkalmazása - SGS konferencia - Varga Viktória

Minőség és Megbízhatóság

Tudományos minőségügyi szakfolyóirat

Az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság a „Minőség és Megbízhatóság” című szakfolyóiratát a jövőben negyedévente, évente 4 füzetben közel 2000 példányban a feltüntetett jogi tagok támogatásával adja ki. Az 52. évfolyamába lépő szakfolyóirat célja, hogy nyilvánosságot biztosítson a minőségügy elméleti és gyakorlati kérdéseivel kapcsolatos nemzetközi és hazai trendeknek, élenjáró tapasztalatoknak, elemzéseknek, módszereknek, tanulmányoknak, esetleírásoknak és véleményeknek. A szakfolyóirat egyes füzetei az előre jelzett kiemelt súlyponti témákban és a következő fő témakörökben jelentet meg cikkeket, szemelvényeket: minőségpolitika; irányítási rendszerek, módszerek, technikák és modellek, valamint az önértékelés, minőségdíjak; tanúsítás, akkreditálás; fogyasztóvédelem; szabványosítás, mérésügy stb.

A szakfolyóirat kitekintést nyújt a külföldi minőségügyi szakirodalomba. Lehetőségünk van az Amerikai Minőségügyi Szervezet (ASQ) „Quality Progress” és a Német Minőségügyi Szervezet (DGQ) „Qualität und Zuverlässigkeit” szakfolyóiratok válogatott cikkeinek és azok fordításainak, valamint szemelvények közlésére.

A folyóirat lehetőséget nyújt marketing jellegű fizetett minőségügyi közlemények és hirdetések (beleértve az álláshirdetéseket) közzétételére is. A hirdetési alapdíjakat a szakfolyóirat honlapon lévő médiaajánlata tartalmazza.

A kéziratok a szerkesztőség részére (tel: +36 1 212-8803; e-mail: info@eoq.hu) elektronikus formában folyamatosan küldhetők be az EOQ MNB Egyesület honlapján és a szakfolyóiratban közzétett útmutató szerint (www.eoq.hu/mm).

A „Minőség és Megbízhatóság” című nemzeti minőségpolitikai szakfolyóirat a 2018. évben is 4 füzetben – összesen 400 oldalon – jelenik meg. Árunk a 2017. évihez képest nem változnak. Az elektronikus változatot megrendelőknél az aktuális és korábbi füzetek (2006-ig visszamenőleg) továbbra is online lesznek elérhetők az EOQ MNB Egyesület honlapján, megvalósítva a megjelent cikkek témacsoportok szerinti keresésének lehetőségét.

A megrendelés vagy a korábbi megrendelés módosítása az alábbi megrendelőlapon lehetséges.

MEGRENDÉLÉS

Postázási cím:

Név: ..... Cégnév: .....

Ir. szám: ..... Város: ..... Utca: .....

Elektronikus cím: .....@ .....

Számlázási cím (ha eltér a postázási címtől): ..... Adószám: .....

Cégnév: .....

Ir. szám: ..... Város: ..... Utca: .....

Ügyintéző: ..... Telefon: ..... Fax: ..... e-mail: .....

1. Megrendelem 2018. évtől a „Minőség és Megbízhatóság” szakfolyóirat nyomtatott és elektronikus változatát a témacsoportok szerinti hozzáféréssel, ennek együttes ára **12000 Ft** + csomagolási és postai költségek + ÁFA (**összesen: 15171 Ft/4x1 füzet/év**):

füzet példányszáma

2. Megrendelem 2018. évtől továbbra is változatlan áron a „Minőség és Megbízhatóság” nyomtatott füzeteinek postai megküldését, amelynek ára **7200 Ft** + csomagolási és postai költségek + ÁFA (**összesen: 9075 Ft/4x1 füzet/év**):

füzet példányszáma

3. Megrendelem 2018. évtől a „Minőség és Megbízhatóság” elektronikus változatát a témacsoportok szerinti hozzáféréssel, amelynek ára **8000 Ft** + ÁFA (**összesen: 10160 Ft/év**)

igen

Tudomásul veszem, hogy ez a megrendelés visszavonásig érvényes és a kiadó évente számláz.

Kelt: .....

.....

(cégszerű) aláírás